

De Honingboom en het Boomblauwtje

tekst:
N.W. Elfferich

Dat de rupsen van het Boomblauwtje niet zo kieskeurig zijn blijkt uit dit artikel. Ook de uitheemse Honingboom kan aan de lijst van waardplanten worden toegevoegd.

Midden in de stad staan enkele prachtige Honingbomen (*Sophora japonica* L.) langs de straat. Eén staat er voor mijn deur en komt met zijn volle kroon bijna tot aan het dak. In 1992 bloeide de boom prachtig; honderden witte bloemtrossen overdekten de boom eind juli en begin augustus. Het krioelde er van de insecten, vooral hommels kwamen van heinde en ver om nectar uit de kortlevende bloemen te verzamelen. Vandaar ook de naam Honingboom.

Tussen die bloemen scharrelde een paar dagen een Boomblauwtje rond. Met een verrekijker kon ik zien dat het een wijfje was en dat ze herhaaldelijk eilegbewegingen maakte tussen de bloemen. Jammer genoeg was de kroon onbereikbaar voor verder onderzoek. Met moeite kreeg ik van de onderste takken een paar bloemtrossen te pakken, en daarop zette ik een halfwas rups van het Boomblauwtje.

Weer een waardplant er bij

Hoewel op *Cornus* gekweekt, nam de rups de *Sophora*-bloemen meteen aan en verpopte later normaal. Hij voedde zich alleen met de bloemdelen. Merkwaaardig was het dat hij geen enkele maal met de afvallende bloemen naar beneden gevallen is. De boom is uit Oost-Azie afkomstig en daar komt ons Boomblauwtje ook voor, dus misschien kan de soort er daar ook op leven. Bij kweekproeven bleek dat de rupsen zich vaak op een blad vastzetten om te verpoppen. Ook mijn rups deed dat. Dat is natuurlijk ongunstig voor de overwintering, want in november laat de boom al zijn bladeren vallen, zodat eventuele poppen wel verloren moeten gaan. Alleen poppen, die op de takken zitten zouden dan een kans hebben.

Nadat ik het stukje over de Honingboom als waardplant van het Boomblauwtje

gescheven had, kreeg ik het artikel van Peter van Wely in 'Vlinders' van november 1992 onder ogen. Hij beschrijft daar Luzerne als waardplant van het Boomblauwtje. Het is de zoveelste welkome aanvulling op het menu van het Boomblauwtje. Kort geleden kreeg ik een artikel van Jutzeler in handen, die Grote kattestaart (*Lythrum salicaria* L.) als waardplant vermeldt terwijl Melkert zelfs de Buddleja noemt. Fiedler verzamelde uit de literatuur zelfs waardplanten van niet minder dan 20 plantenfamilies. Waarschijnlijk kan de rups vrijwel alleen bloemen en vruchten consumeren. Zelf zag ik eens een vlinder een ei afzetten op een blaadje van een lijsterbes. Het was een klein boompje nog zonder bloemen of bessen. Het rupsje kroop een dag over de blaadjes rond, maar begon niet te eten en ging spoedig dood.

Sluipwesp beïnvloedt voorkomen

De aantallen Boomblauwtjes kunnen van jaar tot jaar sterk variëren. Vermoedelijk is dit voor een deel toe te schrijven aan de aanwezigheid van een parasiet. Deze parasiet is een fraai sluipwespje (*Listrodomus nycthemerus* (Grav.) *Ichneumonidae*). In Engeland is deze soort vaak uit de Boomblauwtjes-rupsen gekweekt. In 1988 was het Boomblauwtje in Krimpen a/d IJssel zeer talrijk. Ik vond twee rupsen op Kornoelje, maar ze waren beide door het wespje geparasiteerd. Het waren de eerste wespjes van deze soort die in ons land gekweekt zijn. Het volgende seizoen was het Boomblauwtje op dezelfde plaatsen zeer zeldzaam. Mogelijk was dit de invloed van de parasiet. In de volgende jaren herstelde de vlinder zich echter weer.

Literatuur:

- Fiedler, K., 1990. Untersuchungen zur Funktion und Evolution der Myrmekophilie der Blaulinge. Dissertation zur Erlangung des Doktorgrades der Johann Wolfgang Goethe-Universität in Frankfurt am Main.
- Jutzeler, D., 1990. Blutweiderich (*Lythrum salicaria* L.) ist eine Futterpflanze der Faulbaumblaulings (*Celastrina argiolus* L.). Mitt. Entom. Gesellsch. Basel 40 (1/2):62-65.
- Melkert, Br.F., 1977. *Celastrina argiolus* op *Buddleia*. Ent. Ber. 37:3.
- Middelhuis, H., en Wely, P. van, 1992. Een onbekende waardplant van het Boomblauwtje, *Vlinders*, 1992, 4: 28-29.